EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.5.2020
COM(2020) 508 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Grækenlands nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Grækenlands stabilitetsprogram for 2020

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Grækenlands nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Grækenlands stabilitetsprogram for 2020

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen den årlige strategi for bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2020 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til den europæiske søjle for sociale rettigheder som proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Grækenland blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dato vedtog Kommissionen en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet.

(2) Den 26. februar 2020 blev landerapporten for Grækenland 2020[3] offentliggjort. Den indeholdt en vurdering af Grækenlands fremskridt med hensyn til gennemførelsen af

[1] EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.
[2] EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.
[3] SWD(2020) 507 final 2.

de landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog den 9. juli 2019[4], opfølgningen på de henstillinger, der blev vedtaget de foregående år, og opfyldelsen af Grækenlands nationale Europa 2020-mål. Den indeholdt desuden en dybdegående undersøgelse efter artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011, hvis resultater også blev offentliggjort den 26. februar 2020. Kommissionen konkluderede af sin analyse, at Grækenland er berørt af uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer. De konstaterede ubalancer vedrørte navnlig den høje offentlige gæld, det store omfang af misligholdte lån på bankernes balancer og den eksterne sektor i en kontekst, hvor den potentielle vækst stadig er lav og arbejdsløsheden er høj.

(3) Den 11. marts 2020 erklærede Verdenssundhedsorganisationen officielt covid-19-udbruddet for en global pandemi. Den har skabt en alvorlig folkesundhedsmæssig krisesituation for borgere, samfund og økonomier. Den har sat de nationale sundhedssystemer under alvorligt pres, forstyrret de globale forsyningskæder, skabt volatilitet på de finansielle markeder, udløst efterspørgselschok og har haft negative konsekvenser for adskillige sektorer. Den udgør en trussel mod folks job og indtægter og mod virksomhedernes aktiviteter. Den har ført til et større økonomisk chok, som allerede har alvorlige konsekvenser i Den Europæiske Union. Den 13. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse[5], hvori den opfordrede til en koordineret økonomisk reaktion på krisen, der inddrager alle aktører såvel på nationalt plan som på EU-plan.

(4) Adskillige medlemsstater har enten erklæret undtagelsestilstand eller truffet kriseforanstaltninger. Sådanne kriseforanstaltninger bør være nøje afstemt med behovet, være nødvendige, begrænset i tid og i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder. Den bør være genstand for demokratisk kontrol og underlagt uafhængig domstolsprøvelse.

(5) Den 20. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul[6]. Klausulen som fastsat i artikel 5, stk. 1, artikel 6, stk. 3, artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1466/97 samt artikel 3, stk. 5, og artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1467/97 letter samordningen af budgetpolitikken i perioder med et alvorligt økonomisk tilbageslag. I denne meddelelse forelagde Kommissionen Rådet sin vurdering af, at den aktuelle situation i lyset af det forventede alvorlige økonomiske tilbageslag som følge af covid-19-udbruddet giver anledning til at aktivere klausulen. Den 23. marts 2020 tilsluttede medlemsstaternes finansministre sig Kommissionens vurdering. Aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul giver mulighed for en midlertidig afvigelse fra tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, forudsat at dette ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare. For så vidt angår den korrigerende del, kan Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen beslutte at vedtage en revideret finanspolitisk kurs. Den generelle undtagelsesklausul suspenderer ikke procedurerne under stabilitets- og vækstpagten. Den tillader medlemsstaterne at fravige de budgetkrav, der normalt ville gælde, og sætter Kommissionen og Rådet i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til koordinering af politikken inden for rammerne af pagten.

(6) Der er brug for en vedholdende indsats for at begrænse og kontrollere spredningen af pandemien, styrke de nationale sundhedssystemers modstandsdygtighed og afbøde de

[4] EUT C 301 af 5.9.2019, s. 117.
[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

socioøkonomiske konsekvenser ved hjælp af støtteforanstaltninger til fordel for virksomheder og husholdninger samt for at sikre passende sundheds- og sikkerhedsforhold på arbejdspladsen med henblik på genoptagelsen af den økonomiske aktivitet. Unionen bør fuldt ud anvende de mange redskaber, den råder over, til at understøtte medlemsstaternes bestræbelser på området. Samtidig bør medlemsstaterne og Unionen arbejde sammen om at tilrettelægge de foranstaltninger, der er nødvendige for at vende tilbage til normalt fungerende samfund og økonomier og til bæredygtig vækst, idet den grønne og den digitale omstilling integreres, og der trækkes på alle erfaringerne fra krisen.

(7) Covid-19-krisen har fremhævet, hvordan fleksibiliteten i det indre marked giver mulighed for at tilpasse sig ekstraordinære forhold. For at sikre en hurtig og gnidningsløs overgang til genopretningsfasen og garantere den frie bevægelighed for varer, tjenester og arbejdstagere skal de særlige foranstaltninger, der forhindrer det indre marked i at fungere normalt, afskaffes, så snart de ikke længere er absolut nødvendige. Den aktuelle krise har vist, hvor nødvendigt det er at have kriseberedskabsplaner i sundhedssektoren, som navnlig omfatter forbedrede indkøbsstrategier, diversificerede forsyningskæder og strategiske lagre af vigtige forsyninger. De er helt centrale for udformningen af mere omfattende kriseberedskabsplaner.

(8) Unionens lovgivere har allerede foretaget ændringer af de relevante lovgivningsmæssige rammer[7] for at sætte medlemsstaterne i stand til at anvende alle uudnyttede midler under de europæiske struktur- og investeringsfonde til at imødegå covid-19-pandemiens ekstraordinære virkninger. Disse ændringer vil bidrage til større fleksibilitet og forenkle og strømline procedurerne. For at lette likviditetspresset kan medlemsstaterne desuden drage fordel af en medfinansieringssats på 100 % fra Unionens budget i regnskabsåret 2020-2021. Grækenland opfordres til fuldt ud at udnytte disse muligheder til at støtte de personer og sektorer, der står over for de største udfordringer.

(9) De socioøkonomiske konsekvenser af pandemien vil sandsynligvis være ulige fordelt i de græske regioner på grund af forskellige specialiseringsmønstre, navnlig i de regioner, der er stærkt afhængige af turismen og mere generelt af direkte kontakt med forbrugerne. Dette indebærer en betydelig risiko for, at de regionale og territoriale forskelle inden for Grækenland øges, hvilket vil forværre den tendens, der allerede er observeret, til at forskellene mellem hovedstaden og især ø- og bjergregionerne, der blev øget under finanskrisen, vil blive endnu større. Kombineret med risikoen for et midlertidigt kollaps af konvergensprocessen mellem medlemsstaterne kræver den aktuelle situation målrettede politiske tiltag.

---

[7] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/460 af 30. marts 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet (investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset) (EUT L 99 af 31.3.2020, s. 5) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/558 af 23. april 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013 og (EU) nr. 1303/2013 for så vidt angår særlige foranstaltninger med henblik på at give ekstraordinær fleksibilitet med hensyn til anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde som reaktion på covid-19-udbruddet (EUT L 130 af 24.4.2020, s. 1).

(10) Den 30. april 2020 fremlagde Grækenland sit nationale reformprogram for 2020 og sit stabilitetsprogram for 2020. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.

(11) Grækenland er på nuværende tidspunkt underlagt den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten og omfattet af gældsreglen.

(12) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 forventer regeringen en forringelse af den samlede saldo fra et overskud på 1,5 % af BNP i 2019 til et underskud på 4,7 % af BNP i 2020. Underskuddet forventes at falde til 0,2 % af BNP i 2021. Efter at være faldet til 176,6 % af BNP i 2019 forventes den offentlige gældskvote ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 at stige til 188,8 % i 2020. Der er landespecifikke risici, der danner grundlag for budgetprognoserne, nemlig igangværende retstvister og forpligtelser til offentlig tjeneste. De makroøkonomiske og finanspolitiske udsigter er behæftet med stor usikkerhed på grund af covid-19-pandemien.

(13) Som reaktion på covid-19-pandemien og som led i en koordineret EU-tilgang har Grækenland truffet budgetmæssige foranstaltninger til at øge sundhedssystemets kapacitet, inddæmme pandemien og yde hjælp til de personer og sektorer, der er særlig hårdt ramt. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 beløber disse budgetmæssige foranstaltninger sig til 5,4 % af BNP. Disse foranstaltninger omfatter midlertidig økonomisk støtte til lønmodtagere, selvstændige, individuelle virksomheder og visse liberale erhverv, der er ramt af pandemien, udbetaling af tilbagebetalingspligtige forskud til virksomheder med nedsat omsætning, betaling af socialsikringsbidrag for ansatte, som har fået deres arbejdskontrakter suspenderet, udsættelse af skatter og socialsikringsbidrag, herunder skatteafdragsordninger, i mindst tre måneder for alle virksomheder, selvstændige og lønmodtagere, der er berørt af coronaviruspandemien, et tilskud til renter på lån til små og mellemstore virksomheder og højere sundhedsudgifter. Grækenland har også bebudet foranstaltninger, der, skønt de ikke vil have direkte budgetvirkning, vil bidrage til at understøtte virksomhedernes likviditet. Disse foranstaltninger omfatter en kontant sikkerhedsstillelse til støtte for bankernes udlån via Hellenic Development Bank. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020 betragtes alle udsættelser af skattebetaling dog også som likviditetsforanstaltninger uden en negativ budgetvirkning i 2020. Overordnet set er de foranstaltninger, som Grækenland har truffet, i overensstemmelse med retningslinjerne i Kommissionens meddelelse om en koordineret økonomisk reaktion på covid-19-udbruddet. En fuldstændig gennemførelse af disse foranstaltninger vil bidrage til at opretholde finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt, forudsat at finanspolitikken efterfølgende atter fokuserer på at sikre en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt, så snart den økonomiske situation giver mulighed herfor.

(14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020, som tager udgangspunkt i en uændret politik, forventes Grækenlands offentlige underskud at udgøre 6,4 % af BNP i 2020 og 2,1 % i 2021. Den offentlige gældskvote forventes at nå op på 196,4 % af BNP i 2020 og 182,6 % i 2021.

(15) Den 20. maj 2020 offentliggjorde Kommissionen en rapport, der er udarbejdet i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3, som følge af Grækenlands manglende overholdelse af gældsreglen i 2019 og den forventede overskridelse i 2020 af grænseværdien for det offentlige underskud på 3 % af BNP. Overordnet set fremgår det af analysen, at gældskriteriet som defineret i traktaten og i forordning (EF) nr. 1467/97 er opfyldt, mens underskudskriteriet ikke er opfyldt.

(16) Hvad angår covid-19-pandemien synes Grækenlands hurtige reaktion og håndhævelse af restriktionerne at være en effektiv fremgangsmåde at dømme ud fra det forholdsvis lave antal tilfælde af infektioner, der hidtil er bekræftet. De økonomiske virkninger af covid-19-krisen forventes dog at blive alvorlige, da Grækenland sammenlignet med andre medlemsstater er meget afhængig af sine turist- og transportsektorer. I turistsektoren kan Grækenland miste en stor del af indtægterne i forhold til 2019. Turismen er den græske økonomis vigtigste eksport af tjenester og tegnede sig for 45 % af eksporten af tjenester. Desuden forventes skibsfartssektoren, der tegner sig for 40 % af eksporten af tjenester, også at blive påvirket af et fald i efterspørgslen, efterhånden som den globale samhandel svækkes som følge af pandemien. På grund af nedlukningsforanstaltningerne, de lavere disponible indkomster og den øgede arbejdsløshed forventes den indenlandske efterspørgsel at falde betydeligt.

(17) Grækenland iværksatte i lyset af covid-19-udbruddet sin nationale pandemiplan og indførte hurtigt en række hidtil usete foranstaltninger, herunder en streng karantæne og fysisk distancering, navnlig for personer, der var mistænkt for at have haft kontakt med personer, der var bærere af virusset. Myndighederne vedtog en bred vifte af foranstaltninger til at afbøde de økonomiske og sociale virkninger for op mod 10,5 % af BNP i 2020. Foranstaltningerne medfører finanspolitiske foranstaltninger på 5 % af BNP med en budgetmæssig virkning på 3,7 % af BNP og midlertidige skatteudsættelser svarende til yderligere 1,9 % af BNP samt kontant sikkerhedsstillelse for forretningsbankers nye udlån, som kan udgøre op til 3,6 % af BNP. Den offentlige sundhedssektor har modtaget en ekstraordinær tilførsel på 273 mio. EUR, som f.eks. vil dække ansættelse af 2 000 ekstra medarbejdere i sundhedssektoren, køb af sundhedsrelateret udstyr og forsyninger og styrket screening.

(18) For at sikre en effektiv håndtering af covid-19-pandemien skal sundhedssystemets kapacitet, tilgængelighed og modstandsdygtighed forbedres. Direkte betalinger for private sundhedsydelser og uformelle betalinger — som er tæt forbundet med ineffektiv forvaltning af hospitaler — er stadig et omfattende fænomen. Dette fører til uligheder. Adgangen til sundhedspleje er stadig et problem, og antallet af patienternes selvrapporterede uopfyldte behov er blandt de højeste i EU med store forskelle mellem indkomstgrupper og beskæftigelsesstatus. Egenbetalingsandelen har ikke været tilstrækkeligt indtægtsbestemt til at beskytte sårbare grupper. Dette forværres af overforsyningen og dermed overforbruget af ofte overdrevent dyre lægemidler. For at tackle dette problem er Grækenland i færd med at gennemføre en ambitiøs reform af den primære sundhedspleje for på kort sigt at give adgang til væsentlige tjenester af høj kvalitet og på længere sigt at tilbyde et omfattende kontrolbaseret system for hele befolkningen. De første indikationer tyder på, at dette reelt er afgørende for at beskytte borgerne og begrænse spredningen af virusset, idet det sikres, at systemets fulde kapacitet kan anvendes til behandling af patienter i overensstemmelse med deres behov. Der er endnu ikke fundet en bæredygtig løsning for sundhedsudgifterne, da den finanspolitiske holdbarhed for det meste sikres af et system med tilbagebetaling af beløb (clawback), der i stigende grad er under pres på grund af utilstrækkelige strukturforanstaltninger. Selv om der på det seneste er truffet visse opmuntrende foranstaltninger, er systemet med centraliserede indkøb stadig svagt. I 2018 lå de offentlige sundhedsudgifter under EU-gennemsnittet, selv ved medregning af værdien af tilbagebetalingsbeløbene, som tilfører ca. 1 % af BNP. Der er behov for øget effektivitet samt yderligere finansielle ressourcer for at forbedre sundhedssystemernes effektivitet, tilgængelighed og generelle modstandsdygtighed.

(19) Der er behov for foranstaltninger for at afbøde covid-19-krisens konsekvenser for arbejdstagere og virksomheder. Ifølge Kommissionens prognose forventes arbejdsløsheden at stige til 19,9 % i 2020 og falde til 16,8 % i 2021. Grækenland har allerede indført en midlertidig ordning, der letter arbejdsomkostningerne for virksomheder, som har fået deres aktiviteter suspenderet eller er blevet hårdt ramt, samtidig med at den beskytter ansættelseskontrakter og sikrer indkomststøtte til de berørte arbejdstagere. Gennemførelsen af en omfattende ordning med nedsat arbejdstid vil imidlertid være en mere bæredygtig og fleksibel løsning, og myndighederne har taget skridt i den retning. En sådan ordning vil gøre det muligt for virksomhederne at nedsætte arbejdstiden på en moduleret måde, der svarer til graden af begrænsningen af deres aktiviteter, samtidig med at driften af disse fremstillingsindustrier opretholdes og det undgås, at de midlertidige afskedigelser bliver strukturelle. En udvidelse af fleksible arbejdsordninger såsom telearbejde, som hidtil har været begrænset i Grækenland sammenlignet med andre medlemsstater, vil også bidrage til at bevare den økonomiske aktivitet og beskæftigelsen under forhold med nedlukning og fysisk distancering.

(20) Covid-19-krisen risikerer på ny at forværre den sociale situation for store dele af befolkningen og øge uligheden med hensyn til indkomst. Før pandemiens udbrud var den andel af den græske befolkning, der var i risiko for fattigdom eller social udstødelse, stadig en af de højeste i EU; børn og personer i den arbejdsdygtige alder er udsat for større risiko end ældre. Fattigdommen blandt personer i arbejde, adgangen til boliger til overkommelige priser og energifattigdommen har også været betydelige problemer. For at afbøde virkningerne af krisen vil det være afgørende at sikre en passende indkomsterstatning for alle berørte arbejdstagere og selvstændige, herunder dem, der er konfronteret med manglende adgang til social beskyttelse. Det vil også være vigtigt at støtte de mest sårbare personer, herunder inaktive personer og sort arbejdskraft, ved at styrke de sociale sikkerhedsnet. Eftersom der sandsynligvis vil være flere personer, som vil falde tilbage på de grundlæggende sikkerhedsnet, vil det være vigtigt sørge for en mere tilstrækkelig mindsteindkomststøtte. Det er nødvendigt med en omfattende adgang til sociale tjenester for de dårligst stillede og mest sårbare befolkningsgrupper, herunder personer med handicap, flygtninge og asylansøgere. Desuden er langtidsplejetjenesterne ikke tilstrækkeligt udviklet. Grækenland bør også yderligere fremme adgangen til boliger til overkommelige priser, navnlig for husholdninger, der er i risiko for fattigdom, f.eks. ved at indføre en ordning for at hjælpe sårbare boligejere med et realkreditlån.

(21) Covid-19-krisen har stoppet den positive udvikling på arbejdsmarkedet, der er konstateret i de seneste år, og arbejdsløsheden forventes på ny at stige. For at understøtte et solidt opsving i beskæftigelsen i perioden efter krisen er det nødvendigt, at Grækenland gennemfører reformer for at øge effektiviteten af politikkerne for at få folk i arbejde, navnlig via uddannelsesprogrammer. Det vil være af afgørende betydning at øge den offentlige arbejdsformidlings kapacitet til at yde vedvarende og individualiseret støtte til jobsøgende. Grækenland skal lægge særlig vægt på unge og kvinder, som er mere berørt af manglen på beskæftigelsesmuligheder. Der er også plads til forbedring af den sociale dialog ved at støtte arbejdsmarkedsparternes aktive og meningsfulde deltagelse i den politiske beslutningstagning, herunder i udformningen og gennemførelsen af foranstaltninger til håndtering af konsekvenserne af covid-19-krisen. Regeringen bør fokusere sin indsats på at forbedre de grundlæggende færdigheder for alle. Det er meget vigtigt at tage hånd om dårlige uddannelsesresultater, forbedre de erhvervsrettede uddannelser og øge mulighederne for voksenuddannelse. For at mindske misforholdet mellem udbudte og efterspurgte

kvalifikationer og fremskynde opsvinget på arbejdsmarkedet er det afgørende at øge uddannelsernes kvalitet og arbejdsmarkedsrelevans.

(22) Regeringen har, siden den indledte sin indsats mod covid-19-udbruddet, med rette fokuseret mest på at yde bæredygtig likviditetsstøtte, herunder driftskapital, til de berørte virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og mikrovirksomheder, især gennem lån og garantier. I henhold til de midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte har Grækenland indført tre ordninger med henblik på at øge virksomhedernes kapitallikviditet, nemlig: i) en ordning med forskud, der skal tilbagebetales ii) en ordning med kontant sikkerhedsstillelse til dækning af banklån og iii) en rentetilskudsordning for løbende lån. Det er vigtigt, at banksektoren i denne proces — med støtte fra myndighederne — varetager sin rolle som mellemled med hensyn til at opretholde den nødvendige kreditstrøm på grundlag af en passende vurdering af kreditrisikoen og fornuftige kreditstandarder, samtidig med at den nøje rapporterer om en eventuel forringelse af aktivernes kvalitet. Det vil være afgørende at støtte banksektorens kapacitet til at tilbyde gældsomlægningsløsninger til levedygtige låntagere, der er ramt af krisen, for at sikre aktivernes kvalitet og samtidig styrke den økonomiske genopretning.

(23) For at fremme den økonomiske genopretning vil det være vigtigt at fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer, bl.a. gennem relevante reformer. Øgede vækstfremmende investeringer i prioriterede sektorer vil bidrage til at understøtte den langsigtede vækst og mindske de regionale forskelle. I 2019 opfyldte de offentlige investeringer ikke de planlagte mål og faldt med mere end 1 % af BNP efter en tilsvarende underpræstation i de foregående år. Myndighederne begyndte at tage fat på den vedvarende underudnyttelse ved at udarbejde en "national udviklingsplan" for at styrke reglerne for udvikling, forvaltning, finansiering og gennemførelse af støttede projekter samt en handlingsplan til at forbedre prognoserne for og overvågningen af offentlige investeringer. I betragtning af den vigtige rolle, som offentlige investeringer vil spille med hensyn til at kickstarte den økonomiske genopretning efter covid-19-krisen, er det helt afgørende at tackle eventuelle resterende administrative hindringer og forberede en række nye projekter. Oprettelsen af en specifik projektforberedelsesfacilitet vil kunne forbedre og fremskynde de offentlige investeringer yderligere. En mere effektiv gennemførelse af de offentlige investeringer vil stimulere væksten yderligere på grund af multiplikatoreffekten. Grækenland kan også drage fordel af mere effektive og bæredygtige offentlige indkøb som en integreret del af bestræbelserne på at forbedre og rationalisere de offentlige udgifter samt sikre et konkurrencepræget erhvervsmiljø. Dette vil kræve, at man afhjælper de identificerede mangler, som f.eks. det vedvarende fænomen med unormalt lave tilbud, gennem passende lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger.

(24) For at puste nyt liv i Grækenlands økonomi er det også nødvendigt, at man afhjælper visse langsigtede svagheder og udnytter de potentielle fremtidige muligheder. De sektorer, hvor der er betydelige investeringsbehov, er bl.a. transport- og logistiksektorerne, hvor der især er behov for støtte til jernbaner, trafiksikkerhed og opgradering af intermodale knudepunkter, samt sektoren for forvaltning af fast affald og byspildevand, hvor der er behov for miljømæssigt bæredygtige investeringer. Grækenlands omstilling til en klimaneutral økonomi vil også kræve betydelige private og offentlige investeringer over en længere periode. Visse planlagte investeringer, f.eks. små projekter inden for energieffektivitet, renovering af bygninger og projekter for vedvarende energi, vil kunne fremrykkes og bidrage til den økonomiske

genopretning efter covid-19. I forbindelse med forberedelserne af genopretningsforanstaltninger på mellemlang sigt kan der drages fordel af investeringer, der er planlagt i medlemsstaternes nationale energi- og klimaplaner, lister over projekter af fælles interesse og planer for infrastrukturudvikling. De dermed forbundne investeringer kan omfatte forbindelserne på tværs af landegrænserne til import og eksport af energi mellem nabomedlemsstater for at sikre en bæredygtig energiforsyning til mennesker og virksomheder i Grækenland og foranstaltninger til sikring af en retfærdig omstilling for de regioner, der er mest berørt af Grækenlands ambitiøse plan om at gå væk fra brunkulsbaseret energiproduktion. Programmeringen af Fonden for Retfærdig Omstilling for 2021-2027 kan hjælpe Grækenland med at imødegå nogle af de udfordringer, der følger af omstillingen til en klimaneutral økonomi, navnlig inden for de områder, der er omhandlet i bilag D til landerapporten[8]. Det vil sætte Grækenland i stand til at gøre bedst muligt brug af fonden.

(25) Trods visse fremskridt i de foregående år er det nødvendigt, at Grækenland fremskynder sine bestræbelser på at forbedre sine resultater på det digitale område, bl.a. ved at anvende digitale værktøjer og tjenester i den offentlige forvaltning, retssystemet og erhvervslivet. Det vil især være vigtigt for den offentlige forvaltning og genopretningsfasen, at man opretholder det momentum og de fordele, der er opnået med lanceringen af en række digitale tjenester, siden covid-19-udbruddet satte ind. En strategisk tilgang til at fremskynde anvendelsen af digitale teknologier i alle økonomiske sektorer, herunder i den offentlige forvaltning, og interoperabiliteten mellem forskellige informationssystemer, navnlig databasen for markedsovervågning, vil bidrage til at udligne produktivitetsforskellen i forhold til landene i euroområdet og mindske den administrative byrde. Det er også en prioritet at forbedre adgangen til net med meget høj kapacitet og udbredelsen af højhastighedsinternet. For så vidt angår digitale færdigheder ligger Grækenland fortsat under EU-gennemsnittet, da kun 51 % af alle personer i alderen 16-74 år i 2019 syntes at have grundlæggende digitale færdigheder, sammenlignet med et EU-gennemsnit på 58 %. En digital opkvalificering vil gøre det muligt for alle i Grækenland at få lige adgang til e-tjenester, hjælpe virksomhederne med at gøre effektiv brug af telearbejde og e-værktøjer og give alle lærende i skoler, universiteter eller voksenuddannelser mulighed for at deltage fuldt ud i fjernundervisning. Der bør især fokuseres på personer fra dårligt stillede miljøer, herunder flygtninge og asylansøgere, og personer, der bor i fjerntliggende områder eller landdistrikter.

(26) Efter den vellykkede gennemførelse af programmet for finansiel bistand under den europæiske stabilitetsmekanisme i 2018 er Grækenland underlagt skærpet overvågning i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 472/2013.Med indledningen af skærpet overvågning af Grækenland[9] anerkendes det faktum, at Grækenland på mellemlang sigt fortsat vil skulle vedtage foranstaltninger for at tage fat på kilderne eller de mulige kilder til de makroøkonomiske ubalancer, samtidig med at der gennemføres strukturreformer for at støtte en robust og holdbar økonomisk vækst. Grækenland gav på mødet i Eurogruppen den 22. juni 2018 tilsagn om at fortsætte alle de vigtigste reformer, der blev vedtaget under programmet, indtil de er fuldt gennemført. Grækenland gav også tilsagn om at gennemføre særlige foranstaltninger inden for

[8] SWD(2020)507 final 2.

[9] Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/1192 af 11. juli 2018 om indledning af skærpet overvågning over for Grækenland (EUT L 211 af 22.8.2018, s. 1) og Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2019/338 af 20. februar 2019 om forlængelse af skærpet overvågning over for Grækenland (EUT L 60 af 28.2.2019, s. 17).

budgetpolitik samt finans- og strukturpolitik, social velfærd, finansiel stabilitet, arbejds- og produktmarkederne, privatisering, retssystemets funktionsdygtighed, offentlig forvaltning og bekæmpelse af korruption. Disse strukturreformer er i stigende grad vigtige for Grækenlands bestræbelser på at genstarte sin økonomi. En vellykket gennemførelse og fuldførelse af disse reformer vil i høj grad kunne bidrage til at understøtte Grækenlands vækst på mellemlang og lang sigt. Grækenland er omfattet af kvartalsvis rapportering om fremskridtene med gennemførelsen af sine tilsagn som led i den skærpede overvågning, hvor en positiv rapport hvert halve år kan bane vej for frigivelsen af betalinger af gældslettelsestiltag til en værdi af 0,7 % af BNP årligt. Frigivelsen af de første to betalinger af politisk betingede gældstiltag til en værdi af 970 mio. EUR og 767 mio. EUR blev vedtaget af Eurogruppen i henholdsvis april 2019 og december 2019. Den sjette rapport om skærpet overvågning til vurdering af de fremskridt, som Grækenlands har gjort med gennemførelsen af sine tilsagn, blev offentliggjort den 20. maj 2020.

(27) Hvor nærværende henstillinger har fokus på at håndtere pandemiens socioøkonomiske konsekvenser og lette den økonomiske genopretning efter krisen, omhandlede de landespecifikke henstillinger fra 2019, som Rådet vedtog den 9. juli 2019, også vigtige reformer til at imødegå de strukturelle udfordringer på mellemlang og lang sigt. Disse henstillinger er stadig relevante, og de vil fortsat være genstand for overvågning i forbindelse med næste års europæiske semester. Det gælder også henstillingerne vedrørende investeringstiltag inden for den økonomiske politik. Sidstnævnte henstillinger bør tages med i betragtning i den strategiske programmering af samhørighedsmidlerne efter 2020, herunder ved afbødningsforanstaltninger og exitstrategier i forbindelse med krisen.

(28) Det er især meget vigtigt i den nuværende situation at fastholde fokus på omstruktureringen af bankerne for at opretholde den finansielle stabilitet og frigøre kapacitet i banksektoren til gøre det muligt at finansiere den økonomiske genopretning. Banksektoren er blevet mere modstandsdygtig, hvilket har ført til en ophævelse af kontrollen med kapitalbevægelser i september 2019, men risiciene og udfordringerne er fortsat store. De omfatter bl.a. et fortsat stort antal misligholdte lån, en kapitalposition, der er i overensstemmelse med kapitalkravene, men som står over for et voksende kapitalbehov på kort sigt, og en lav rentabilitet, som afhænger af væksten i långivningen. Som følge heraf er de græske banker særligt udsatte for risikoen for øgede finansieringsomkostninger og en ny forringelse af aktivernes kvalitet som følge af covid-19-pandemien. Tiltag for at fremme et velfungerende sekundært marked for misligholdte lån sideløbende med nye udlån og levedygtige langsigtede låneomlægninger i overensstemmelse med fornuftige kreditstandarder kan spille en central rolle i opfyldelsen af det dobbelte mål om at afbøde udbruddets konsekvenser for aktivernes kvalitet og samtidig afhjælpe problemet med misligholdte lån. Gennemførelsen af en reform af de retlige rammer, der åbner mulighed for en ubegrænset håndhævelse af sikkerhedsstillelse fra skyldnere, kan være et væsentligt skridt i denne retning.

(29) Det europæiske semester danner rammen for løbende samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken i Unionen, hvilket kan bidrage til en bæredygtig økonomi. Medlemsstaterne har i deres nationale reformprogrammer for 2020 gjort status over fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling ("verdensmålene"). Ved at sikre en fuldstændig efterlevelse af nedenstående henstillinger vil Grækenland bidrage til opfyldelsen af verdensmålene og til de fælles bestræbelser på at sikre konkurrencedygtig bæredygtighed i Unionen.

(30) Det er afgørende at sikre en nøje samordning af økonomierne i Den Økonomiske og Monetære Union for at opnå en hurtig genopretning og overvinde de økonomiske konsekvenser af covid-19. Grækenland bør som en medlemsstat, der har euroen som valuta — og under hensyntagen til de politiske retningslinjer fra Eurogruppen — sikre, at dets politikker fortsat er i overensstemmelse med henstillingerne vedrørende euroområdet og koordineret med henstillingerne for de øvrige medlemsstater i euroområdet.

(31) Som led i det europæiske semester 2020 har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Grækenlands økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2020. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet for 2020 og det nationale reformprogram for 2020 samt de foranstaltninger, der er truffet som opfølgning på de henstillinger, der er blevet rettet til Grækenland i de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Grækenland, men også til deres overensstemmelse med Unionens regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Unionen ved på EU-plan at give input til de kommende nationale beslutninger.

(32) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået Grækenlands stabilitetsprogram for 2020, og dets holdning[10] afspejles især i henstilling 1 nedenfor.

(33) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået det nationale reformprogram for 2020 og stabilitetsprogrammet for 2020. Nærværende henstillinger tager hensyn til nødvendigheden af at håndtere pandemien og lette den økonomiske genopretning som et første nødvendigt skridt for at tillade en tilpasning af ubalancer. De henstillinger, der direkte vedrører de makroøkonomiske ubalancer, som Kommissionen har konstateret i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011, afspejles i henstilling (1), (2), (3) og (4),

HENSTILLER, at Grækenland i 2020 og 2021 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. træffe alle nødvendige foranstaltninger til effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte den efterfølgende genopretning i overensstemmelse med den generelle undtagelsesklausul, føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre en holdbar gæld, og samtidig øge investeringerne, så snart den økonomiske situation tillader det, styrke sundhedssystemets modstandsdygtighed og sikre tilstrækkelig og lige adgang til sundhedspleje

2. afbøde de beskæftigelsesmæssige og sociale virkninger af krisen, bl.a. ved at indføre foranstaltninger som f.eks. ordninger med nedsat arbejdstid og sørge for effektiv aktiveringsstøtte

3. hurtig iværksætte foranstaltninger til at sikre likviditet og løbende kreditstrøm og anden finansiering til økonomien med særlig fokus på de små og mellemstore virksomheder, der er hårdest ramt af krisen, fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning, målrette investeringerne på grøn og digital omstilling, navnlig inden for sikker og bæredygtig transport og logistik, ren og effektiv produktion og anvendelse af energi, miljøinfrastruktur og digital infrastruktur med

[10] I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

meget høj kapacitet samt digitale færdigheder, forbedre effektiviteten og digitaliseringen i den offentlige forvaltning og fremme den digitale omstilling hos virksomhederne

4. fortsætte og fuldføre reformer i overensstemmelse med de tilsagn, der efter programgennemførelsen blev givet i Eurogruppen den 22. juni 2018, for at genstarte en bæredygtig økonomisk genopretning efter den gradvise lempelse af de begrænsninger, der er pålagt på grund af covid-19-udbruddet.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand